

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

Bildande av naturreservatet Uvberget i Malung-Sälens kommun

Beslut

Malung-Sälens kommun beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunen med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Malung-Sälens kommun fastställer härmed skötselplanen, bilaga 2, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Uvberget
Kommun	Malung-Sälen
Län	Dalarna
NVR id	2052161
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger 1,8 mil väster om Malungsfors
Huvudsaklig karaktär	Urskogsartad barrblandskog i blockig terräng.
Förvaltare	Malung-Sälens kommun
Fastigheter	Malung-Sälen Östra Fors 6:31
Rättigheter	Jakt: Östra Fors Viltvårdsområdesförening .
Areal (ha)	Total areal: 83,1 ha Landareal: 83,1 ha Produktiv skogsmark: 81,7

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

Syftet ska nås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv som informationsskyltar och vägunderhåll.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Uvberget består av en äldre brandpräglad tallskog med inslag av barrblandskog och lövträd. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns att finna överallt i skogsmarken.

Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, ålders-fördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. I området finns skyddsvärda arter såsom t.ex. broktagel som är starkt hotad.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Malung-Sälens kommun att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten.
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle.
3. Gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel.
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning.

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

5. ombyggnad, tillbyggnad eller förändring av befintlig byggnad eller anläggning.
 6. plantera in så eller sätta ut växter, djur, eller andra organismer.
 7. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - Transportera ut älg, björn, större hjortvilt eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende.
 8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - att sätta upp saltsten.
 - att lämna den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter.
 - utfodring av småfåglar är tillåtet.
- B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:
1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov,
 2. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.
- C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken
C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.
Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:
1. skada växande eller döda, stående eller omkullfallna, träd, stubbar och buskar
 2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, Vidare är det förbjudet att utan kommunens tillstånd:
 3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter).

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normalt underhåll av de vägar som syns på beslutskartan. Med normalt underhåll avses sådana åtgärder som syftar till att upprätthålla anläggningarna i dagens utformning, utbredning och funktion.

Förtydliganden av föreskrifter

I punkt A7 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte i tolkas lika strikt som "märken". Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong.

I punkt C3 förbjuds att utan kommunens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet

Dispens

Malung-Sälens kommun får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Hela området inventerades i länsstyrelsens urskogsinventering 2003 och klassades i denna till större delen som urskogsartad. Vid Uvberget har bara extensivt skogsbruk bedrivits.

Brandstubbar och liggande brandskadad ved visar att området delvis har brunnit. Strukturer och artsammansättning pekar på att naturvärdena är höga till mycket höga.

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Uvberget består av en äldre brandpräglad tallskog med inslag av barrblandskog och lövträd. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns att finna överallt i skogsmarken.

Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. I

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

området finns skyddsvärda arter såsom t.ex. broktagel som är starkt hotad. Det finns även en hög andel nyckelbiotoper i närheten.

Det finns inga kända kulturlämningar inom reservatet.

Pågående markanvändning är skogsbruk.

Jakt utövas av medlemmar i Östra Fors Viltvårdsområdesförening.

Planeringsbakgrund

I Malung-Sälens kommuns översiktsplan (från 2009-11-26) ligger Uvberget inom området där skydds och bevarande intressen prioriteras. Området berörs inte av någon detaljplan eller av några områdesbestämmelser. Ca 30 ha i norra delen av reservatet har av Skogsstyrelsen klassats som nyckelbiotop.

Ärendets handläggning

Hela området inventerades i länsstyrelsens urskogsinventering 2003 och klassades i denna till större delen som urskogsartad. Kontakt togs med Skogsstyrelsen 2008 och resulterade i bildande av ett naturvårdsavtal på ca 60 ha strax väst om reservatet. 2012 bildades även ett biotopskydd och ett naturvårdsavtal på privat mark i anslutning till det kommunala avtalet. I samband med fältbesök 2013 inleddes ytterligare diskussioner med Skogsstyrelsen om utökning av det befintliga skyddet.

2016 gjordes en lavinventering vid Uvberget som visar på en synnerligen stor artrikedom bland lavar.

Uppgifter från inventeringarna tillsammans med läget resulterade i att ansöka om medel för ett kommunalt reservat.

Värdering av marken utfördes av Svefa 2019.

2018-12-31 beslutade Naturvårdsverket om att lämna bidrag till markåtkomst för reservatet.

Förslag till beslut och skötselplan skickades till sakägare och övriga intressenter i september 2019.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av Länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

Kommunens bedömning.

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar kommunen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte att bevara områdets naturvärden för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose jaktintresset eller allmänna intressen som räddningsinsatser och friluftsliv. Kommunen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Kommunen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Uppsättning av saltsten och utfodring av småfågel tillåts, då dessa åtgärder är begränsade och inte bedöms påverka områdets naturvärden eller upplevelsevärden negativt.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Malung-Sälens kommun bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl anser Malung-Sälens kommun att området ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken. Kommunen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

2019-09-16

Diarienummer: KS/2019:346

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Beslutet ska kungöras på kommunens digitala anslagstavla enligt kommunallagen kap 8 §13

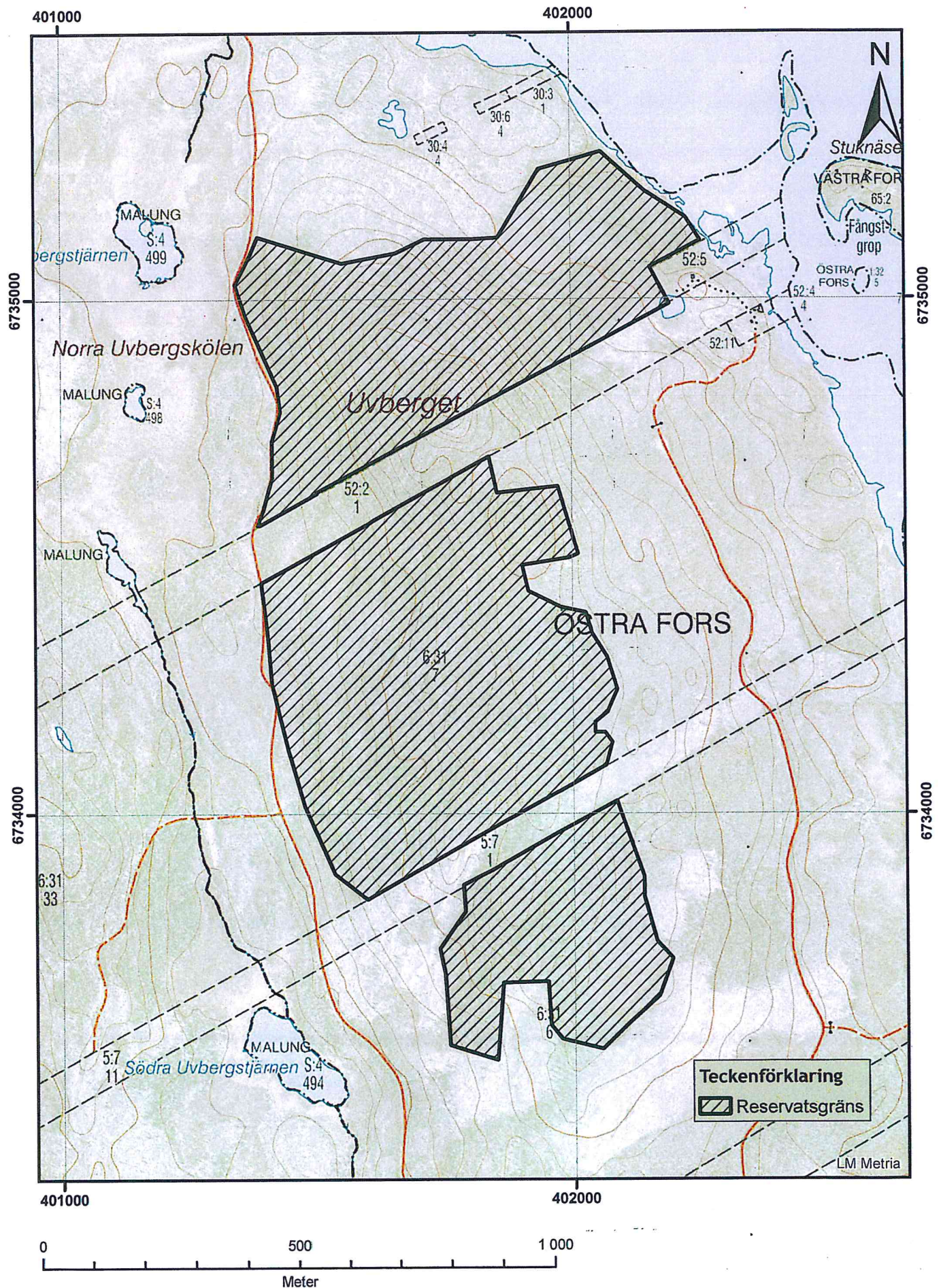
Överklagan

Detta kan överklagas till Länsstyrelsen i Dalarnas län. Ni kan kontakta Malung-Sälens kommun, markenheten om du har frågor hur man överklagar detta beslut på telefon 0280-18138 eller e-post: mats.larsson@malung-salen.se.

Bilagor

Bilaga 1	Beslutskarta
Bilaga 2	Skötselplan

Beslutskarta naturreservatet Uvberget

Skötselplan för naturreservatet Uvberget

Foto: Christina Enfjäll

Foto: Christina Enfjäll

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Uvberget
Kommun	Malung-Sälen
NVR id	2052161

Markslag i hektar:

(uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391)

Tallskog	13,9
Granskog	33,2
Barrblandskog	29,0
Barrsumpskog	2,8
Lövblandad barrskog	1,2
Triviällövskog	0,2
Lövsumpskog	0,1
Ungskog och hyggen	1,3
Impediment	0,7
Våtmark	0,7
Totalt	83,1

Rättigheter	Jakt utövas av Östra Fors Viltvårdsområdesförening.
-------------	--

Bebyggelser och anläggningar

Förvaltare	Malung-Sälens kommun
------------	----------------------

Beskrivning av området

Geovetenskap

Två mil väster om Malungsfors nära gränsen till Värmland ligger Uvberget som gett reservatet sitt namn. Naturreservatet sträcker sig på båda sidor om toppen av berget som ligger på 500 m.ö.h.

Uvberget ligger långt västerut i Dalarna, inom den så kallade suboceaniska klimatzonen, vilket betyder höga nederbörds mängder och hög luftfuktighet. Många lavar finns huvudsakligen inom denna klimatzon.

Berggrunden i området består av granit, jordarten är i huvudsak storblockig morän med inslag av berg i dagen.

Biologi

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Uvberget består av en äldre brandpräglad tallskog med inslag av barrblandskog och lövträd. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns att finna överallt i skogsmarken.

Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. I området finns skyddsvärda arter såsom t.ex. broktagel som är starkt hotad. Uvberget ligger långt västerut i Dalarna, inom den så kallade suboceaniska klimatzonen, vilket betyder höga nederbörds mängder och hög luftfuktighet. Många lavar finns huvudsakligen inom denna klimatzon.

Uvbergets brandpräglade barrskog med stor blockighet, klippor och gamla lövträd uppvisar en synnerligen stor artrikedom bland lavarna. Där ibland många hotade arter. En ny art för Dalarna upptäcktes, granlundlav och som är starkt hotad i landet. Första fyndet i Sverige av blek kryptolav (sårbar) på sten gjordes också. På bränd ved eller gammal torr kärnved finns också vedskivlav (Nära hotad). Den är den mest spridda av dessa "tall-lavar". Kortskaftad ärgspik (Nära hotad) förekommer också på tall högstubbar, men skyr kolad ved. Den vill ha torr, lucker ved på grova högstubbar inne i skog. Åtminstone på två ställen hittades arten. Tunn flarnlav är kanske den allra vanligast av "naturvärdesarterna" på tallhögstubbarna. Arten är tämligen allmän i skogslandskapet för att den överlever att högstubbar friställs på hyggen. Men påsikt kommer nog tunn flarnlav att minska så mycket att den kan bli aktuell för rödlistan.

Granen i området är uppkommen efter sista branden. En karaktärsart är garnlav (Nära hotad). Den draperar många granar, särskilt i sluttningarnas mer glesa trädställningar. Garnlav minskar drastiskt i skogslandskapet på grund av kalhyggesbruket och den försvinner helt när skogen avverkas. Uvbergets skog med så mycket garnlav räcker till att bedöma skogen som skyddsvärd. På stammarna av de gamla granarna fanns här och var lavsamhällen med knappnålslavar, vilket är en bra signal för artrika skogar. Nu hittades det som kan förväntas på levande granar, däribland vitgrynig nållav (Nära hotad).

Lövträd finns det inte så mycket av. På östra sidan är det mest vårtbjörk, varav några är mycket gamla och grova. Sedan finns det sälgar här och var. På dem finns, förutom vanliga arter, solfjäderlav (Nära hotad).

I Uvbergets skog så påträffades 10 rödlistade lavar, fördelade 2 starkt hotad arter, 1 sårbar art och 7 nära hotade arter. Tillsammans med signalarter och regionalt hotade arter påträffades 19 naturvärdesarter av lavar.

Värdefulla arter

Lavar

Barkkornlav	Korallblylav	Solfjäderlav
Broktagel	Kortskaftad ärgspik	Vedflamlav
Brunpudrad nållav	Kolflarnlav	Vedskivlav
Blek kryptolav	Liten spiklav	Vitmosslav
Bårdlav	Lunglav	Violettgrå tagellav
Dvärgbägarlav	Mörkkolflarnlav	Garnlav
Norrlandslav	Gulnål	Skuggblåslav
Granlundlav	Skrovellav	Gytterlav
Stuplav		

Mossor

Nordisk klipptuss	Vedtrappmossa
-------------------	---------------

Svampar

Doftskinn	Nordtagging	Gräddporing
Rävticka	Gammelgranskål	Ullticka
Hornvaxskinn	Ulltickeporing	Kötticka
Vedticka	Lateritticka	Vitplätt

Kulturhistoria

Området ligger i anslutning till Femtsjön som är av riksintresse för kulturmiljövården. Utmed stränderna finns ett stort antal stenåldersboplatser och andra lämningar.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Området besöks i huvudsak av jägare

Infrastruktur

Reservatet nås via enskild väg förvaltat av Malung-Sälens kommun. Vägen går i reservatets utkant.

Källförteckning

Material hämtat från översiktlig lavinventering av Naturskyddsföreningen Malung-Sälen.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

Syftet ska nås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv som informationsskyltar och vägunderhåll.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet/skötselområdet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområde 1

Äldre skog med fri utveckling. Detta skötselområde omfattar hela reservatet.

Bevarande mål

Området präglas av olikåldrig skog av både tall och gran. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling.

Jakt och fiske

Fisket inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas. (t.ex. passens utformning).

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av kommunen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilaga 1 Skötselkarta

Skötselkarta naturreservatet Uvberget

